

Twining Projekt (HR 09 IB JH 01)

**Uspostava cjelovitog
sustava za zaštitu od
diskriminacije**

Svečanost zatvaranja projekta,
10. lipnja 2013.

Smjernice za prepoznavanje slučajeva diskriminacije

Barbara LIEGL i Tena ŠIMONOVIĆ EINWALTER

Ludwig Boltzmann Institute
Human Rights

REPUBLIKA HRVATSKA
Pučka pravobraniteljica

Vlada Republike Hrvatske
Ured za ljudska prava i prava nacionalnih
manjina

Struktura prezentacije

- Obveza prijavljivanja diskriminacije?
- Zašto je važno prijavljivanje slučajeva diskriminacije?
- Kako povećati broj prijavljenih slučajeva diskriminacije?
- Smjernice za prepoznavanje slučajeva diskriminacije

Obveza prijavljivanja diskriminacije prema Zakonu o suzbijanju diskriminacije

Članak 10.

(1) Tijela i osobe iz članka 8. ovoga Zakona dužni su prijaviti osnovanu sumnju na diskriminaciju pučkom pravobranitelju ili posebnim pravobraniteljima, uz pristanak osobe za koju postoji sumnja da je žrtva diskriminacije.

Članak 8.

- sva državna tijela,
- sva tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- sve pravne osobe s javnim ovlastima, i
- sve pravne i fizičke osobe.

Zašto prijaviti slučajeve diskriminacije?

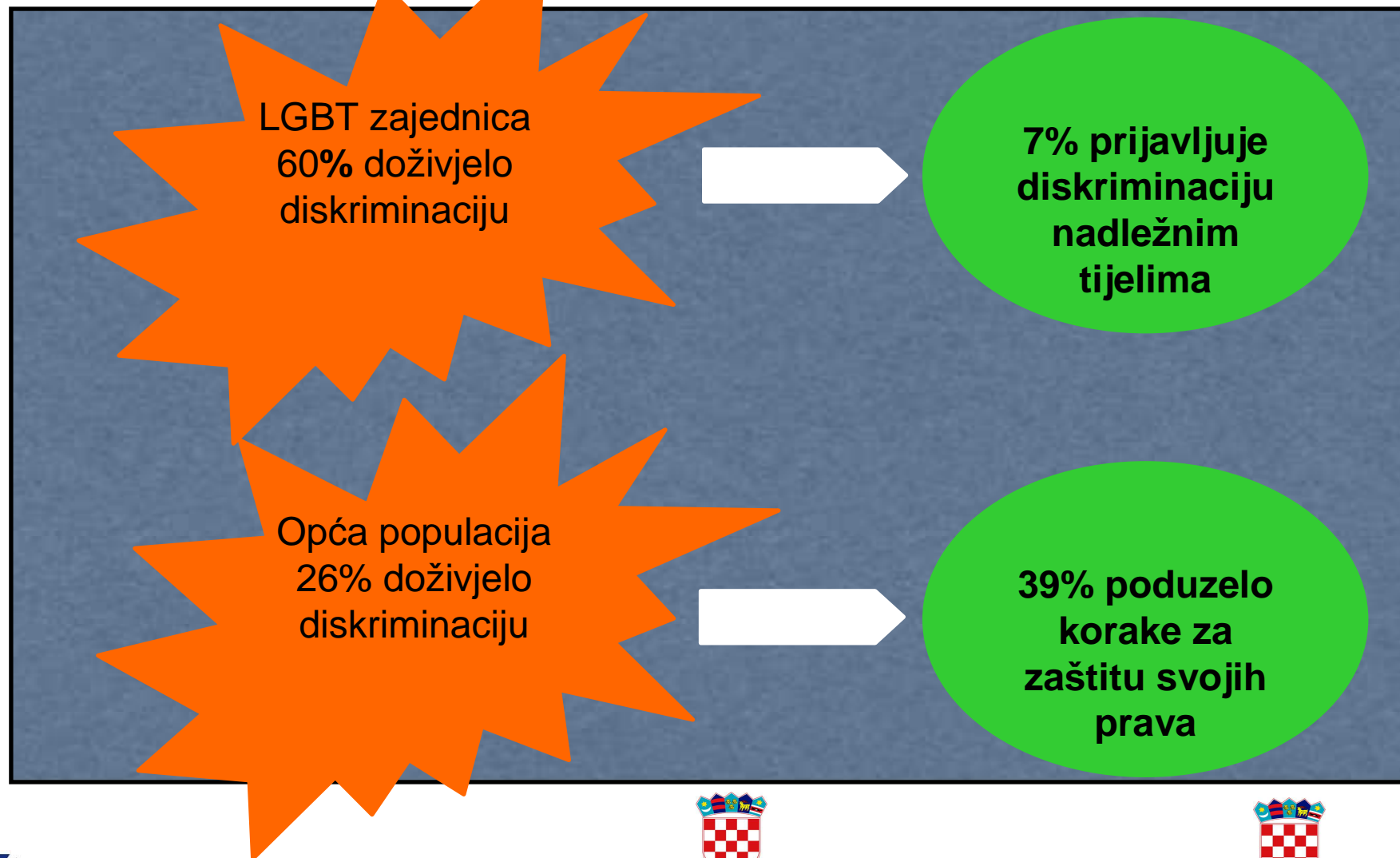
- Neprijavljivanje: Osobe koje su doživjele diskriminaciju ne prijavljuju je ⇒ posljedice
 - ljudi se navikavaju na diskriminaciju
 - posebne skupine su nadalje marginalizirane
 - nepostojanje svijesti o diskriminaciji
 - počinitelji nastavljaju sa svojim diskriminirajućim ponašanjem
 - trajna nejednakost.

Dokazi za neprijavljivanje diskriminacije u EU

Dokazi za neprijavljivanje diskriminacije u Hrvatskoj

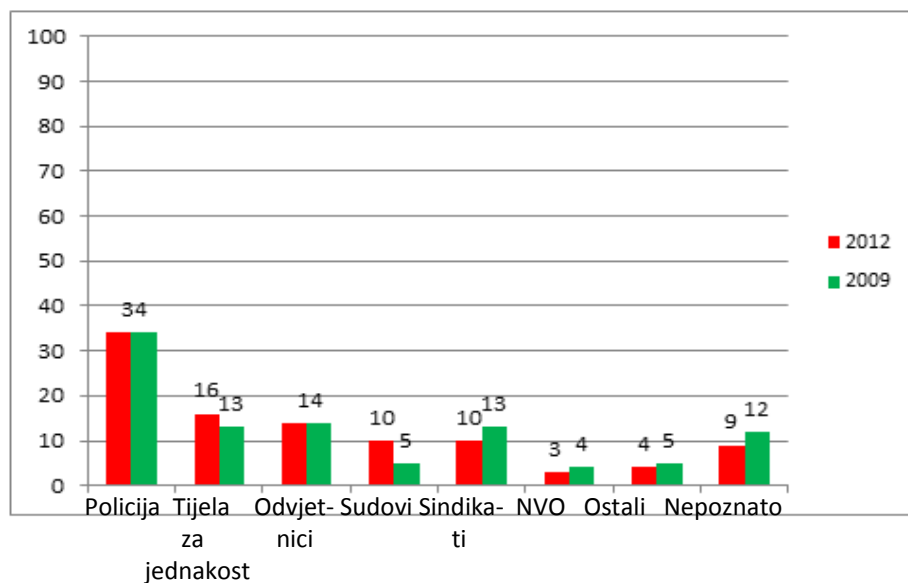
Uobičajeni razlozi neprijavljivanja slučajeva diskriminacije

- Ništa se neće dogoditi ili promijeniti
- Nije vrijedno prijavljivanja, stalno se događa
- Ne želi otkriti svoju spolnu orijentaciju/rodni identitet
- Zabrinutost da se događaj neće doživjeti ozbiljno
- Ne zna kako i gdje prijaviti
- Zabrinutost zbog negativnih posljedica
- Strah zbog bliskosti s počiniteljem

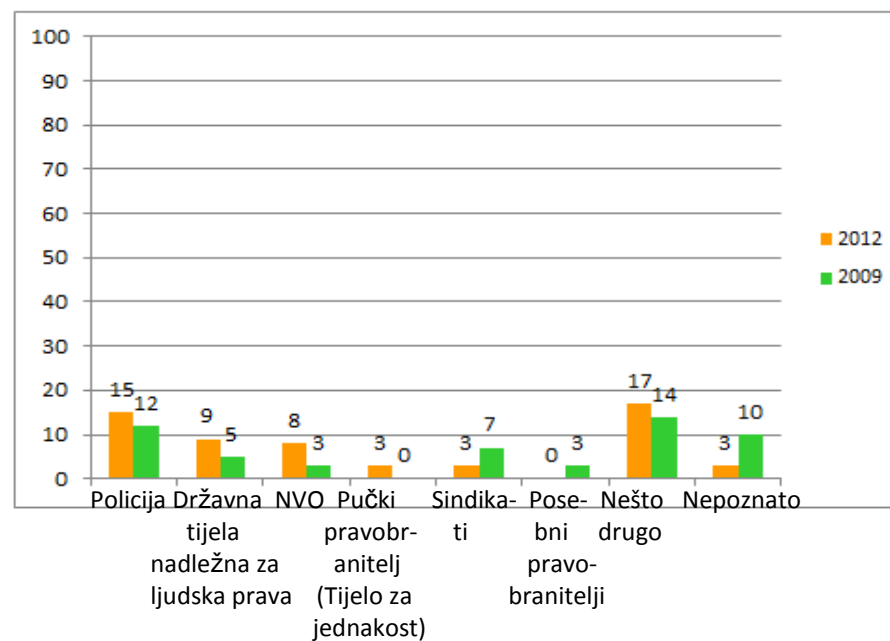

Kome žrtve prijavljuju slučajeve diskriminacije?

EU-27 (%)

Hrvatska (%)

Kako povećati broj prijavljenih slučajeva diskriminacije?

Prijavljivanje slučajeva diskriminacije:

- ▶ zakonska obveza
- ▶ nužno za borbu protiv postojeće diskriminacije
 - zašto prijavljivati
 - najčešći razlozi za neprijavljivanje

Kako povećati broj prijavljenih slučajeva diskriminacije?

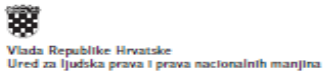
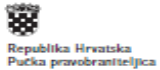

Tko, kada, kako i kome prijavljivati slučajeve diskriminacije

- 1) **Tko** treba prijaviti slučajeve diskriminacije?
 - 2) **Kada** prijaviti – kada je to slučaj diskriminacije?
 - 3) **Kako** prijaviti slučajeve diskriminacije?
 - 4) **Kome** prijaviti slučajeve diskriminacije?
- Dosadašnje promotivne aktivnosti središnjeg tijela nadležnog za suzbijanje diskriminacije

Publikacija 'Smjernice za prepoznavanje slučajeva diskriminacije'

SMJERNICE ZA PREPOZNAVANJE SLUČAJEVA DISKRIMINACIJE

REPUBLIKA HRVATSKA
Pučka pravobraniteljica

Vlada Republike Hrvatske
Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

'Smjernice za prepoznavanje slučajeva diskriminacije'

1) Tko?

- ▶ Zaposlenice i zaposlenici javnopravnih tijela
- ▶ Poglavlje 'Uloga javnopravnih tijela'

2) Kada?

PREPOZNAVANJE SLUČAJEVA DISKRIMINACIJE

- Što je diskriminacija?
- Osnove diskriminacije
- Oblici diskriminacije
- Viktimizacija
- Primjena ZSD-a

'Smjernice za prepoznavanje slučajeva diskriminacije'

- Kako bismo doista pomogli u prepoznavanju slučajeva diskriminacije, publikacija obiluju primjerima, jer se tako najbolje može steći uvid u značenje i u pojave diskriminacije.

Zaposlenik kaže svom šefu kako će otići na roditeljski dopust nakon što se rodi njegovo prvo dijete. Dva dana kasnije zaposleniku je uručen otkaz ugovora o radu. Nakon što zamoli svog šefa za objašnjenje šef mu kaže kako tvrtka nema dovoljno sredstava da bi si mogla priuštiti da muški zaposlenici idu na "porodiljni dopust".

Rasa / etničko podrijetlo / boja kože / nacionalno podrijetlo

Ova osnova obuhvaća sve karakteristike koje doprinose tome da neku osobu vidimo kao „tuđinca“ ili „stranca“ kao što su njezino nacionalno ili etničko podrijetlo, boja kože, ime, materinji jezik ili naglasak, kultura i tradicija nacionalnost ili državljanstvo. Međutim, državljanstvo samo po sebi nije diskriminacijska osnova prema Zakonu o suzbijanju diskriminacije. Pod određenim okolnostima diskriminacija na osnovi državljanstva je dopuštena (vidjeti niže u iznimkama).

PRIMJERI DISKRIMINACIJE NA TEMELJU RASE/ETNIČKOG PODRIJETLA/BOJE KOŽE/NACIONALNOG PODRIJETLA:

Poslodavac objavi natječaj za posao u kojem stoji: „Samo Hrvati!“

Državni službenik odbija dati informacije o načinu podnošenja zahtjeva za vozačku dozvolu građanki zbog njenog srpskog podrijetla.

Muškarac, podrijetlom iz Nigerije želi posjetiti noćni klub s prijateljima. Izbacivač dopusti njegovim prijateljima da uđu u klub, ali odbije Nigerijca zato što njegov šef ne želi „crnce“ u svom klubu.

12

'Smjernice za prepoznavanje slučajeva diskriminacije'

3) Kako?

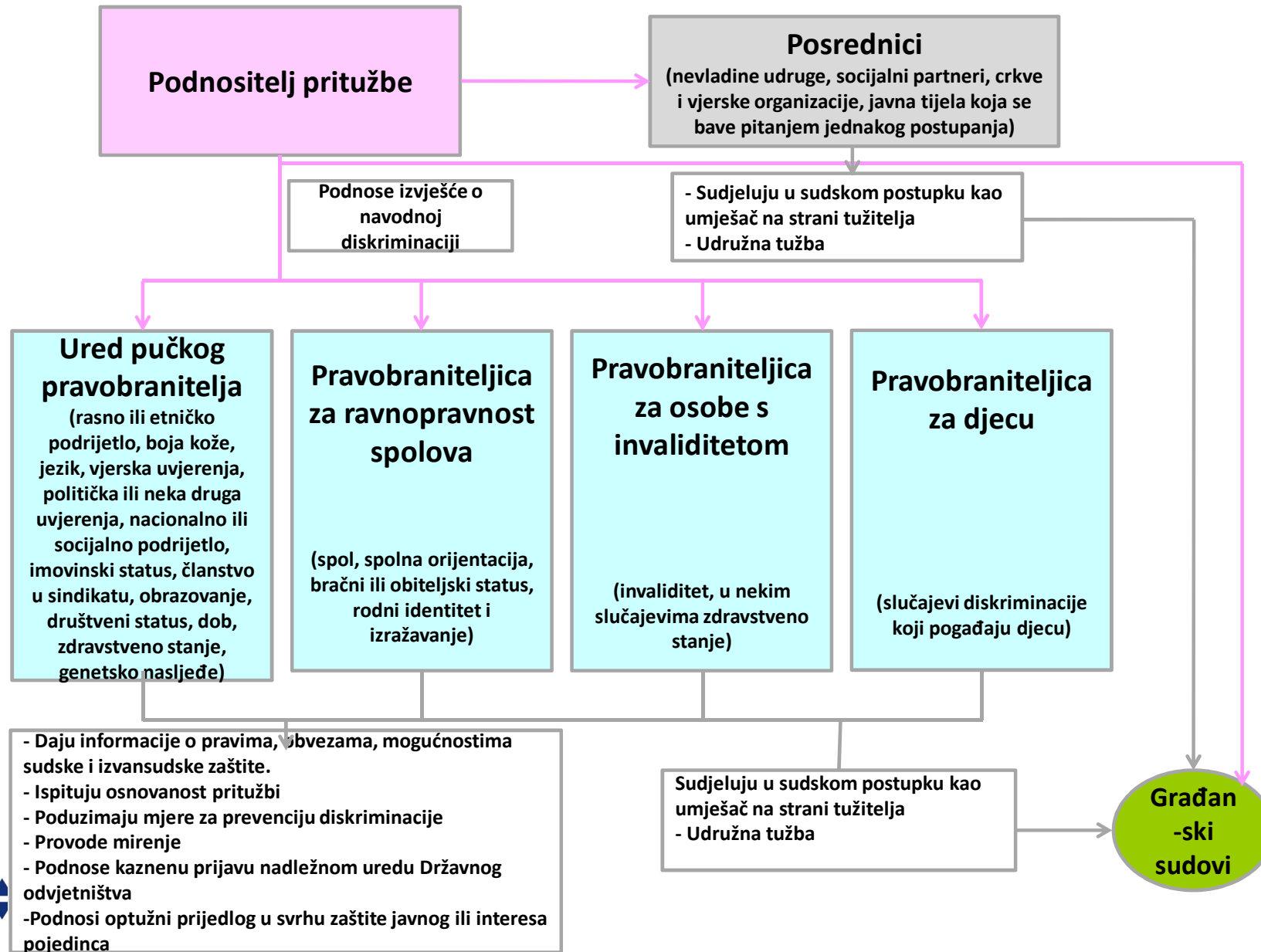
- str. 45. 'Kako prijaviti diskriminaciju?'
- Zaštita podataka

4) Kome?

- Pučka pravobraniteljica
- Posebne pravobraniteljice
- Sudski postupci povodom diskriminacije
- Pregled institucionalnog sustava

'Smjernice za prepoznavanje slučajeva diskriminacije' - pregled institucionalnog sustava

Izvori

AUDEO, market research and public opinion polling (2012) DISCRIMINATION: A PUBLIC OPINION POLL , Commissioned by: UNDP - Resident Representative Office in Croatia

Europska komisija (2012) DISKRIMINACIJA U EU U 2012 - Sažetak,
http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_393_sum_en.pdf

Agencija EU za temeljna prava(2009) EU MIDIS: Istraživanje EU o manjinama i diskriminaciji. Izveštaj o glavnim rezultatima, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/663-FRA-2011_EU_MIDIS_EN.pdf

Agencija EU za temeljna prava (2013) EU LGBT istraživanje: European Union lesbian, gay, bisexual and transgender survey - Results at a glance,
http://fra.europa.eu/sites/default/files/eu-lgbt-survey-results-at-a-glance_en.pdf

LGBT Survey data explorer, <http://fra.europa.eu/DVS/DVT/lgbt.php>

Zimmer Wolfgang (2013) Smjernice za prepoznavanje slučajeva diskriminacije, Zagreb, izrađene u okviru IPA Projekta „ Uspostava cjelovitog sustava za zaštitu od diskriminacije”,
<http://bim.lbg.ac.at/en>

Ludwig Boltzmann Institute
Human Rights

REPUBLIKA HRVATSKA
Pučka pravobraniteljica

Vlada Republike Hrvatske
Ured za ljudska prava i prava nacionalnih
manjina